

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ในกลุ่มผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ
อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก*

Factors Predicting Behavior in Promoting Early Childhood
Development among Karen Guardians
in Mae Sot District, Tak Province*

ยุทธิดา กองเนียม, ส.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)¹

Yuttida Kongniam, M.P.H. (Public Health)¹

สุภาภรณ์ สูดหนองบัว, ป.ร.ด. (วิทยาศาสตร์สุขภาพ)²

Supaporn Sudnongbua, Ph.D. (Health Science)²

Received: February 4, 2023

Revised: December 7, 2024

Accepted: December 9, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และปัจจัยทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก จำนวน 210 คน เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบทดสอบความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีค่าความเชื่อมั่น .88 แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีค่าความเชื่อมั่น .83 แบบประเมินความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีค่าความเชื่อมั่น .89 แบบสอบถามแรงสนับสนุนทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่น .87 และ

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

* Master's Thesis of Public Health Program, Faculty of Public Health, Naresuan University

¹ มหบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹ Master, Faculty of Public Health, Naresuan University

¹ ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) E-mail: Yuttidak62@nu.ac.th

² รองศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร: อาจารย์ที่ปรึกษา

² Associate Professor, Faculty of Public Health, Naresuan University: Advisor

แบบสอบถามพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีค่าความเชื่อมั่น .89 เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน 2564 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 61.90 การได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร และแรงสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอได้ร้อยละ 18.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .183, p < .001$) โดยแรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารสามารถทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอได้มากที่สุด ($Beta = -.208, p < .05$)

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรจัดหาสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมให้แก่ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ รวมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลป้อนกลับที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ถูกต้อง
คำสำคัญ: พฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เด็กปฐมวัย กะเหรี่ยงปกากะญอ

Abstract

This predictive correlational research aimed to investigate behavior in promoting early childhood development and factors predicting behavior in promoting early childhood development among Karen guardians. The samples were 210 Karen guardians who lived in Mae Sot District, Tak Province. The research instruments consisted of a demographic questionnaire, a knowledge on promoting early childhood development test with a reliability of .88, a perceived benefit of promoting early childhood development questionnaire with a reliability of .83, a self-efficacy on promoting early childhood development assessment form with a reliability of .89, a social support questionnaire with a reliability of .87, and a behavior in promoting early childhood development questionnaire with a reliability of .89. Data were collected from January to April 2021. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results revealed that most Karen guardians perform a behavior in promoting early childhood development at a high level (61.90%). Receiving knowledge media on promoting early childhood development, social support in information, and social support in evaluation could statistically significantly predict the behavior in promoting early childhood development among Karen guardians at 18.30% ($R^2 = .183, p < .001$). The most predictive factor was social support in information ($Beta = -.208, p < .05$).

This research suggests that healthcare workers should provide the proper knowledge media on promoting early childhood development for Karen guardians as well as give clear information and feedback. This will help guardians enhance the behavior in promoting early childhood development.

Keywords: Behavior in promoting child development, Early childhood, Karen

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กปฐมวัย อายุ 0-5 ปี เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว ผ่านการสะสมประสบการณ์การเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมรอบตัวในชีวิตประจำวัน ร่วมกับอิทธิพลจากพันธุกรรมและประสบการณ์ ดังนั้น การพัฒนาและการลงทุนในเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ ของทุกครอบครัวและประเทศชาติ เพราะเป็นโอกาสทองครั้งเดียวในชีวิตเด็ก (หนึ่งฤทัย เกื้อเอียด, ปุณณพัฒน์ ไชยเมล์, และสมเกียรติยศ วรเดช, 2561; United Nations Children's Fund, 2019) เนื่องจากเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าหรือบกพร่องอาจส่งผลให้ประเทศขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพในการพัฒนาชุมชนและสังคม ทั้งยังต้องจัดสรรงบประมาณในการดูแลเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพ (ชไมพร ทุมมอย, 2560) จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลกพบว่า เด็กร้อยละ 15-20 มีพัฒนาการที่ผิดปกติ (World Health Organization, 2012) สอดคล้องกับการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 6 พ.ศ. 2562-2563 ที่พบว่า เด็กปฐมวัย อายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการช้ากว่าวัย ร้อยละ 20.10 เมื่อพิจารณาพัฒนาการด้านสังคม ด้านภาษา ด้านการใช้มือและตาในการแก้ปัญหา และด้านการเคลื่อนไหว พบว่าเด็กปฐมวัย อายุ 0-5 ปี ร้อยละ 18.30 มีพัฒนาการช้ากว่าวัยอย่างน้อย 1 ด้าน (วิชัย เอกพลากร, 2564)

จากการศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็ก ได้แก่ ปัจจัยด้านมารดาและบิดา ปัจจัยด้านเด็ก การดูแลขณะตั้งครรภ์ (หนึ่งฤทัย

เกื้อเอียด และคณะ, 2561) โดยปัจจัยด้านคุณลักษณะทางประชากรของมารดา และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสังคม มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาสมีพัฒนาการสมวัยของเด็กปฐมวัย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2561) นอกจากนี้ยังพบว่า ครอบครัวที่ไม่เล่นกับเด็กและไม่มีการเล่นนิทานให้เด็กฟัง มีโอกาสเสี่ยงที่เด็กจะมีพัฒนาการล่าช้าประมาณ 1.40 เท่า (จินตนา พัฒนพงศ์ธร, ชัยชนะ บุญสุวรรณ, และนฤมล ธนเจริญวัชร, 2558) ดังนั้น การสร้างเสริมกิจกรรมกับเด็กผ่านการเล่นจึงเป็นการส่งเสริมพัฒนาการที่ผู้ปกครองควรทำในชีวิตประจำวันของเด็ก (สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนกรินทร์, 2561) แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มักให้ความสำคัญกับเด็กในการส่งเสริมการเจริญเติบโตด้านร่างกาย ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาด้านพัฒนาการได้ทันทั่วทั้ง (จิรากร บุญดี, 2562)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กของผู้ปกครอง ได้แก่ ชนเผ่า สัญชาติไทย การศึกษา (ชไมพร ทุมมอย, 2560) ระดับความรู้ (มณูเชษฐ์ มะโนธรรม และคณะ, 2562) การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และการสนับสนุนทางสังคม (ปรีชาพร ธิสาระ, จุฑามาศ ผลมาก, เพชรลดา สีขาว, และบุษยรัตน์ ศิลปวิทยาพร, 2560) การรับรู้ประโยชน์ (อัจฉราพร ปิติพัฒน์, สิริณัฐ โภคพัชญ์เบศ, ชลินดา คำศรีพล, และสมสมร เรืองวรบูรณ์, 2561) สภาพแวดล้อมที่บ้าน รวมถึงสื่ออุปกรณ์ภายในบ้าน (สุกัญญา สอนสี, ยุนี พงศ์จตุรวิทย์, และนุจรีย์ ไชยมงคล, 2558) ภาษา สิทธิในการเข้าถึง ระยะทางจากศูนย์สุขภาพ และความยาก

ลำบากในการขนส่ง (Apidechkul, Laingoen, & Suwannaporn, 2016)

ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งสิ้น 13 กลุ่มชาติพันธุ์ โดยกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงปกากะญอ เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 47.74 โดยพบมากที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ รองลงมา คือ จังหวัดตาก (กองกิจการนิคมสร้างตนเองและพัฒนาชาวเขา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, 2559) ซึ่งในช่วงปีงบประมาณ 2560-2562 พบว่า เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีพัฒนาการล่าช้ามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี คิดเป็นร้อยละ 4.62, 5.06 และ 7.12 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์มีวิถีชีวิตที่แตกต่างจากประชากรทั่วไป โดยเฉพาะวัฒนธรรมการรับประทานอาหารและการเลี้ยงดูเด็ก โดยให้ความสำคัญกับการทำมาหากินมากกว่าการดูแลสุขภาพ (ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย, 2563) ทั้งนี้ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นอำเภอที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกะเหรี่ยงปกากะญอเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พบมากที่สุด โดยพบถึงร้อยละ 53.38 (ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย, 2563) ซึ่งความหลากหลายทางเชื้อชาติอาจส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่แตกต่างกัน อีกทั้งสภาพปัญหาดังกล่าวยังไม่ค่อยมีการศึกษาอย่างจริงจังในการหาแนวทางการพัฒนาส่งเสริมพัฒนาการเด็กในประชากรกลุ่มนี้

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยใช้แบบจำลอง PRECEDE ของ Green and Kreuter (2005) เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกตัวบุคคลอย่างเป็นระบบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยนำ (predisposing factors) ปัจจัยเอื้อ (enabling factors) และปัจจัยเสริม (reinforcing factors) ตามแนวคิดที่ว่า

พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากหลายสาเหตุร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสมตามบริบทของชุมชนในอำเภอแม่สอด ตลอดจนพื้นที่ใกล้เคียงที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

สมมติฐานการวิจัย

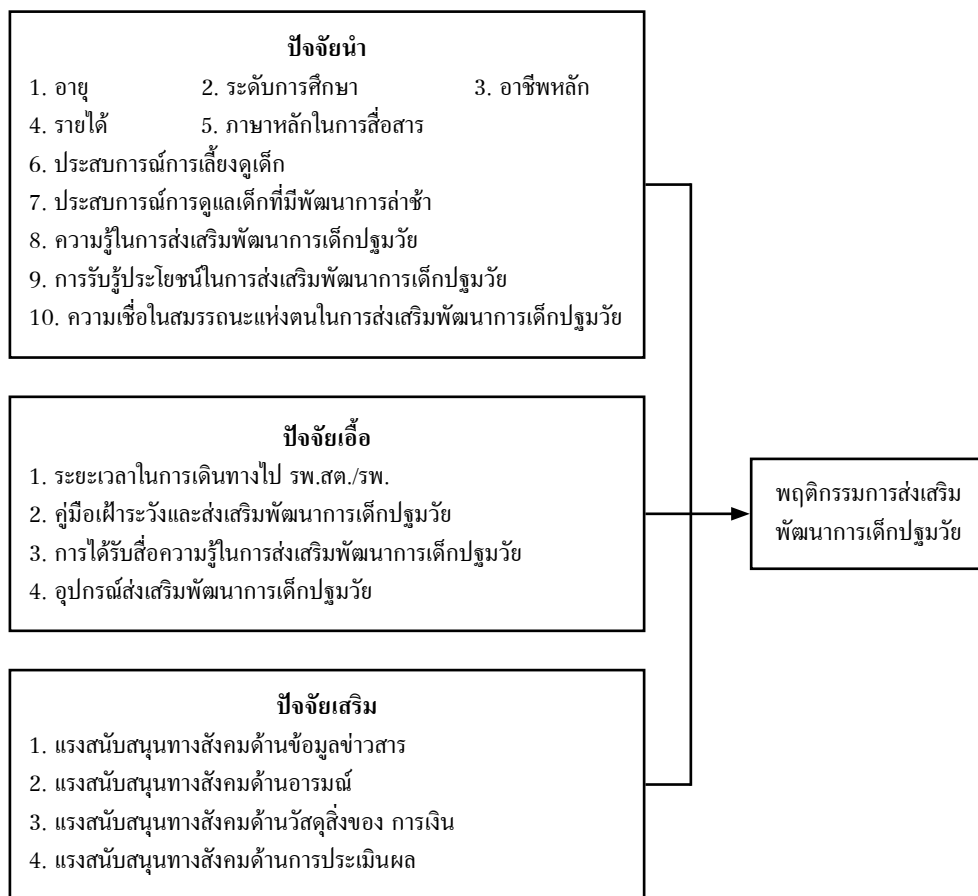
ปัจจัยนำ (อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้ ภาษาหลักในการสื่อสาร ประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็ก ประสบการณ์การดูแลเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า ความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย การรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย) ปัจจัยเอื้อ (ระยะเวลาในการเดินทางไป รพ.สต./รพ. คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย การได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และอุปกรณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย) และปัจจัยเสริม (แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร แรงสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ แรงสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินผล) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบจำลอง PRECEDE ของ Green and Kreuter (2005) เป็นกรอบแนวคิด

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของกลุ่มผู้ปกครอง ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัย ภายนอกตัวบุคคล โดยแบ่งออกเป็นปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ซึ่งสามารถส่งเสริมพฤติกรรมได้โดย การส่งเสริมหรือพัฒนาสมรรถนะแห่งตน เพื่อให้บุคคล

มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามแนวคิดการสร้างเสริม สมรรถนะแห่งตน ของ Bandura (1986) นอกจากนี้ ยังใช้แนวคิดการสนับสนุนทางสังคม ของ House (1981) เพื่อให้บุคคลสามารถเผชิญความเครียดและปัญหาใน การแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ สรุปเป็นกรอบแนวคิดใน การวิจัยได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (predictive correlational research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป็น

ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0-5 ปี ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงปกาเกอะญอร้อยละ 100 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 417 คน (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2563)

โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) อายุ 20 ปีขึ้นไป 2) ให้การดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 3) ไม่มีปัญหาการได้ยิน 4) สามารถสื่อสารภาษาไทย หรือภาษากะเหรี่ยงได้ และ 5) ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการประมาณค่าเฉลี่ย ประชากร กรณีทราบจำนวนประชากร/ประชากรมีขนาดเล็ก (Daniel, 1995) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 188 คน และเพื่อเป็นการทดแทนในกรณีที่แบบสอบถาม แบบทดสอบ หรือแบบประเมินไม่สมบูรณ์ จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 10 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 210 คน โดยเลือกตำบล 4 ตำบล (จากจำนวน 10 ตำบล) ที่มีกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงปกากะญอ เป็นส่วนใหญ่ จากนั้นเลือกหมู่บ้านที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยงปกากะญอร้อยละ 100 ได้จำนวน 10 หมู่บ้าน และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ ตามสัดส่วนของประชากร โดยเรียงลำดับรายชื่อชาว กะเหรี่ยงปกากะญอในแต่ละหมู่บ้านตามตัวอักษร ก-ซ และหาช่วงการสุ่มได้เท่ากับ 3

เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 6 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัย สร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับเด็กปฐมวัย อาชีพหลัก รายได้ ภาษาหลักในการสื่อสาร ประสบการณ์การเลี้ยงดู เด็ก จำนวนเด็กปฐมวัยที่เลี้ยงดูในปัจจุบัน ระยะเวลา ในการเดินทางไป รพ.สต./รพ. คู่มือเฝ้าระวังและ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย การได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประเภทสื่อความรู้ที่ได้รับ ประสบการณ์การดูแลเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า และ อุปสรรคส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบทดสอบของชฎาภรณ์ ชื่นตา, สุภาพร แก้วใส, สมจิต แซ่ลิ้ม, และเพ็ญนกร คาผา (2561) จำนวน 12 ข้อ ประกอบ

ด้วยข้อคำถามที่เป็นจริง จำนวน 7 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นเท็จ จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบ ให้เลือกตอบว่าถูก ผิด หรือไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ โดยมี เกณฑ์การให้คะแนน คือ ข้อคำถามที่เป็นจริง หากตอบ ว่าถูก ให้ 1 คะแนน และหากตอบว่าผิด หรือไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน ส่วนข้อคำถามที่เป็นเท็จให้ คะแนนในลักษณะตรงกันข้าม สำหรับเกณฑ์การแปลผล คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ มีความรู้ในระดับ น้อย (0-7.19 คะแนน) ในระดับปานกลาง (7.20-9.59 คะแนน) และในระดับมาก (9.60-12.00 คะแนน)

ชุดที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยพัฒนาจาก แบบสอบถามของภควดี นนทพันธ์ (2561) จำนวน 14 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ส่วนเกณฑ์การแปลผล คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ มีการรับรู้ในระดับ น้อย (1.00-2.33 คะแนน) ในระดับปานกลาง (2.34-3.67 คะแนน) และในระดับมาก (3.68-5.00 คะแนน)

ชุดที่ 4 แบบประเมินความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้วิจัย ดัดแปลงจากแบบประเมินของปรพร ทองหลวง (2559) จำนวน 9 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณ ค่า 4 ระดับ จากคะแนน 1-4 ได้แก่ ทำไม่ได้แน่นอน ทำได้น้อย ทำได้มาก และทำได้มากที่สุด ส่วนเกณฑ์ การแปลผลคะแนน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ มีความเชื่อในระดับต่ำมาก (1.00-1.75 คะแนน) ในระดับต่ำ (1.76-2.50 คะแนน) ในระดับสูง (2.51-3.25 คะแนน) และในระดับสูงมาก (3.26-4.00 คะแนน)

ชุดที่ 5 แบบสอบถามแรงสนับสนุนทางสังคม ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบสอบถามของชนิกานต์ ชาญเดช (2557) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 5 ข้อ ด้านอารมณ์ จำนวน 3 ข้อ ด้านวัสดุ สิ่งของ การเงิน จำนวน 5 ข้อ และด้านการประเมินผล จำนวน 3 ข้อ รวมจำนวน 16 ข้อ มีลักษณะคำตอบ

เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ได้แก่ ไม่ได้เลย เล็กน้อย ปานกลางค่อนข้างมาก และมากที่สุด ส่วนเกณฑ์การแปลผลคะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนในระดับไม่ดี (1.00-2.33 คะแนน) ในระดับค่อนข้างดี (2.34-3.67 คะแนน) และในระดับดี (3.68-5.00 คะแนน)

ชุดที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ส่วนเกณฑ์การแปลผลคะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ มีพฤติกรรมในระดับน้อย (1.00-2.33 คะแนน) ในระดับปานกลาง (2.34-3.67 คะแนน) และในระดับมาก (3.68-5.00 คะแนน)

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือนี้ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แบบประเมินความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แบบสอบถามแรงสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยอาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุขที่เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข และพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเด็กที่มีปัญหาและพฤติกรรม ได้คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละชุดเท่ากับ 1 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ ด้วยวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน สูตรที่ 20 (KR-20) ได้ค่าเท่ากับ .88 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ แบบประเมินความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนฯ แบบสอบถามแรงสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถาม

พฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้วยวิธีการของครอนบาช ได้ค่าเท่ากับ .83, .89, .87 และ .89 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ 1) หลังจากโครงร่างวิจัยได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (เอกสารรับรอง เลขที่ COA No. 006/2021 และ IRB No. P3-0122/2563 วันที่ 5 มกราคม 2564) ผู้วิจัยจึงเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล และ 2) ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และสิทธิในการถอนตัวจากการวิจัย รวมทั้งแจ้งว่าข้อมูลจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับ และนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการวิจัยจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ที่ศึกษา เข้าพบบุคลากรที่รับผิดชอบงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เตรียมคำถามที่สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษากะเหรี่ยงได้ดี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป และอาศัยอยู่ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน เพื่อช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งฝึกอบรมวิธีการใช้เครื่องมือการวิจัย จากนั้นพบกลุ่มตัวอย่างที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในแต่ละพื้นที่ แนะนำตัวดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างตามข้อความชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแบบทดสอบ และแบบประเมิน โดยใช้เวลา 30-40 นาที ทั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และข้อมูลพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย วิเคราะห์

ด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลการรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ข้อมูลความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และข้อมูลแรงสนับสนุนทางสังคม วิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการหาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 86.19 มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.67 โดยมีอายุเฉลี่ย 32.21 ปี ($SD = 9.43$) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.09 ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับเด็กปฐมวัยโดยเป็นมารดา คิดเป็นร้อยละ 77.14 มีอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.38 ไม่มีรายได้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.71 โดยมีรายได้เฉลี่ย 4,765.61 บาทต่อเดือน ($SD = 6,883.73$) ภาษาหลักในการสื่อสาร ส่วนใหญ่ใช้ภาษากะเหรี่ยงภาษาเดียวในการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 61.43 มีประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็กจำนวน 1 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.89 ส่วนใหญ่มีจำนวนเด็กปฐมวัยที่เลี้ยงดูในปัจจุบัน คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 62.86 ระยะเวลาในการเดินทางไป รพ.สต./รพ. อยู่ในช่วง 16-30 นาที มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.05 โดยมีระยะเวลาในการเดินทางเฉลี่ย 24.39 นาที ($SD = 13.58$) ส่วนใหญ่มีและใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 65.24 เคยได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 85.71 ประเภทสื่อความรู้ที่ได้รับ คือ หนังสือ/คู่มือ คิดเป็นร้อยละ 85.55 ไม่มีประสบการณ์การดูแลเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า คิดเป็นร้อยละ 82.38 และมีอุปกรณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม

ตามวัย คิดเป็นร้อยละ 64.29

2. ความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ พบว่า ผู้ปกครองที่มีความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.71 รองลงมา คือ ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.29 และมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ในการส่งเสริมฯ ในระดับปานกลาง ($M = 7.98$, $SD = 2.33$)

3. การรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ พบว่า ผู้ปกครองฯ มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมฯ ในระดับมาก ($M = 4.11$, $SD = .57$)

4. ความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ พบว่า ผู้ปกครองฯ มีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมฯ ในระดับสูง ($M = 2.73$, $SD = .49$)

5. แรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ พบว่า ผู้ปกครองฯ มีคะแนนเฉลี่ยแรงสนับสนุนทางสังคมในระดับค่อนข้างดี ($M = 2.35$, $SD = .64$)

6. พฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ พบว่า ผู้ปกครองฯ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 61.90 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.19 และมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการส่งเสริมฯ ในระดับมาก ($M = 3.93$, $SD = .68$)

7. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ พบว่า การได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร และแรงสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอได้

ร้อยละ 18.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .183$, $p < .001$) โดยแรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารสามารถทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอได้มากที่สุด ($Beta = -.208$, $p < .05$) รองลงมา คือ

การได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ($Beta = .165$, $p < .05$) และแรงสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินผล ($Beta = -.173$, $p < .05$) ตามลำดับดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสามารถในการทำนายของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ ($n = 210$)

ปัจจัยทำนาย	b	SE	Beta	t	p
แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร	-.193	.080	-.208	-2.404	.017
การได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	.321	.128	.165	2.498	.013
แรงสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินผล	-.146	.073	-.173	-1.991	.048

Constant = 4.536, $R = .428$, $R^2 = .183$, adj. $R^2 = .171$, $F = 15.335$, $p < .001$

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับมาก ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอมีความพยายามในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นมารดาของเด็กปฐมวัย (ร้อยละ 77.14) ซึ่งธรรมชาติของผู้เป็นมารดาจะมีความรักและความห่วงใยบุตรมาก จึงพยายามสรรสร้างเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของบุตร (สุกัญญา สอนสี และคณะ, 2558) โดยผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในการวิจัยครั้งนี้มีการชี้แนะให้เด็กรู้จักตนเองและสิ่งของรอบตัว ซึ่งอาจเนื่องด้วยวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงปกากะญอที่มีความสันโดษ ใช้ชีวิตอิงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว จึงมักเน้นให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งของรอบตัวมากกว่าการจัดหาของเล่นให้ แต่หากจะจัดหาของเล่นให้เด็กนั้นก็สามารถทำได้ง่าย เพราะ

มักเป็นของเล่นที่ใช้วัสดุตามธรรมชาติหรือทรัพยากรที่มีอยู่ ผู้ปกครองจึงเน้นการเรียนรู้จากสิ่งรอบตัวและประยุกต์ใช้ของเล่นรอบตัว และเน้นให้เด็กมีโอกาสเล่นตามความสนใจของเขาเอง เพราะจะช่วยให้เด็กเล่นได้โดยไม่เบื่อง่าย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของรรณ แสงแก้ว, จิดาภา ผูกพันธ์, กนกจันทร์ เข้มการ, และวาสนา มาตพรมราช (2564) ที่พบว่า ผู้ดูแลมีการรับรู้พฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับสูง

ผลการวิจัยพบว่า การได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร และแรงสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอได้ร้อยละ 18.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารสามารถทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอได้มากที่สุด โดยมีผลทางลบ แสดงว่า ผู้ปกครองชาว

กะเหรี่ยงปกากะญอที่ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น จะมีพฤติกรรมการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัยลดลง ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เมื่อ ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอได้รับคำแนะนำ คำปรึกษา หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก จากบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาจทำให้ผู้ปกครองเกิดแรงกดดัน หรือความวิตกกังวล และไม่แน่ใจว่าตนเองจะสามารถ นำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการบุตรของตนได้หรือไม่ จึงอาจทำให้ผู้ปกครองไม่ได้ปฏิบัติพฤติกรรมการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัยเท่าที่ควร แตกต่างจากการศึกษา ที่พบว่า ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กจากความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีและการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย ทำให้มีการรับรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและ ครอบครัว (รฤณ แสงแก้ว และคณะ, 2564) ซึ่ง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของปรัชญาพร ธิสาระ และคณะ (2560) ที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคม เป็นปัจจัยที่ร่วมทำนายพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัยของผู้ปกครองได้ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษา ของณัฐธิดา ปัญญาธนาคุณ, แสงทอง ชีระทองคำ, และ สมนึก สกุดหงส์โสภณ (2562) ที่พบว่า แรงสนับสนุน ทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแล เด็กสมองพิการของญาติผู้ดูแล

ผลการวิจัยพบว่า การได้รับสื่อความรู้ในการ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถทำนายพฤติกรรม การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาว กะเหรี่ยงปกากะญอได้ โดยมีผลทางบวก แสดงว่า ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอที่ได้รับสื่อความรู้ ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเพิ่มขึ้น จะมีพฤติกรรม การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อธิบาย ได้ว่า ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอส่วนใหญ่ เคยได้รับสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (ร้อยละ 85.71) โดยสื่อความรู้ที่ได้รับ คือ หนังสือ/คู่มือ (ร้อยละ 85.55) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลและภาพประกอบ

ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองในการนำไปใช้เพื่อการ ส่งเสริมพัฒนาการ ช่วยให้มีความรู้ที่ถูกต้องในการปฏิบัติ พฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งการที่ ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอส่วนใหญ่ได้รับสื่อ ความรู้ประเภทหนังสือ/คู่มือนั้น มีความแตกต่างจาก ในประชากรกลุ่มอื่นที่มีการใช้โทรศัพท์มือถือประเภท สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตเป็นเครื่องมือในการเลี้ยงเด็กเล็ก ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา คือ เด็กเล็กโดยเฉพาะ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ และภาษา ไม่เหมาะสม เด็กเล็กจำนวนมากเผชิญกับภาวะสมาธิสั้น (ซั๋วคราว) หรือภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มากเกินไป ในวัยที่ยังเล็กมาก (อภิรพี เศรษฐรักษ์ ต้นเจริญวงศ์, ศรีรัฐ ภักดีธรมจิต, และญาณวุฒิ เสวตธิตติกุล, 2561) ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐธยาน์ ภิรมย์สิทธิ, จาริศรี กุลศิริปัญญา, อรุณ นุรักษ์เช, และกิตติศักดิ์ หลวงพันเท (2561) ที่พบว่า การได้รับ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ไม่สามารถร่วมทำนาย พฤติกรรมการป้องกันโรคในประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรค หัวใจและหลอดเลือดได้

ผลการวิจัยพบว่า แรงสนับสนุนทางสังคมด้าน การประเมินผลสามารถทำนายพฤติกรรมการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยง ปกากะญอได้ โดยมีผลทางลบ แสดงว่า ผู้ปกครอง ชาวกะเหรี่ยงปกากะญอที่ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ด้านการประเมินผลเพิ่มขึ้น จะมีพฤติกรรมการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัยลดลง ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เมื่อ ผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอมีการสื่อสารกับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับวิธีการหรือแนวทางใน การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยและได้รับข้อมูล ป้อนกลับ ผู้ปกครองอาจไม่เข้าใจข้อมูลที่ได้รับทั้งหมด เนื่องจากอุปสรรคด้านภาษา ซึ่งพบว่าหลายคนมีปัญหา ในการอ่านและการพูดภาษาไทย ทำให้ผู้ปกครองปฏิบัติ พฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่มากนัก จึงควรมีการปรับหรือพัฒนาคู่มือในการประเมินพัฒนาการ

เด็กสำหรับกลุ่มชาวกะเหรี่ยงปกากะญอโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถประเมินพัฒนาการและส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ของกระทรวงสาธารณสุข ที่เน้นให้ผู้ปกครองเป็นบุคคลหลักในการดำเนินการ โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขช่วยประเมินและให้คำแนะนำ โดยการประเมินพัฒนาการเด็กในช่วงอายุ 9 เดือน 18 เดือน 30 เดือน และ 60 เดือน ตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่อาจต้องเพิ่มการประเมินผลและการคืนข้อมูลให้แก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของปรัชญาพร ชิตาระและคณะ (2560) ที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยที่ร่วมทำนายพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองได้ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของกิตติดา ชัยมานะเดช (2562) ที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคมไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตามบทบาทของพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรจัดหาสื่อความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมกับกลุ่มชาวกะเหรี่ยงปกากะญอโดยเฉพาะ เช่น คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 0-5 ปี สำหรับผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ รวมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลป้อนกลับที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ต้องเพิ่มมากขึ้น
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้ปกครองชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และควรมีการศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้ปกครองชาติพันธุ์อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กองกิจการนิคมสร้างตนเองและพัฒนาชาวเขา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. (2559). *ทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูง ครอบคลุมพื้นที่ 20 จังหวัดของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2559*. สืบค้นจาก https://hhdc.anamai.moph.go.th/th/pa2564-1-27/download?id=70081&mid=35117&mkey=m_document&lang=th&did=22762
- จินตนา พัฒนพงศ์ธร, ชัยชนะ บุญสุวรรณ, และนฤมล ธนเจริญวัชร. (2558). *การศึกษาพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ปี 2557*. นนทบุรี: สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.
- ชฎาภรณ์ ชื่นตา, สุภาพร แก้วใส, สมจิต แซ่ลิ้ม, และเพ็ญนคร คำผา. (2561). *การพัฒนาการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดยโสธร* (รายงานผลการวิจัย). สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร.
- ชนิกานต์ ชาญเดช. (2557). *การศึกษาปัจจัยทำนายความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรวัยขวบปีแรกในเขตกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชลัมพร ทุมมอย. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยหัดเดินของผู้ดูแลหลักในคลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลอุ้มผาง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิรากร บุญลี. (2562). *การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด - 5 ปี โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลภูสิงห์ อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ. วารสารการแพทย์และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2(1), 23-33.*

- ณัฐชยานันท์ ภิรมย์สิทธิ์, จาริศรี กุลศิริปัญญา, อรุณ นุรักษ์เช, และกิตติศักดิ์ หลวงพันทา. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคในประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือด จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสาร มจร. วิชาการ*, 22(43-44), 55-69.
- ณัฐธิดา ปัญญาธนคุณ, แสงทอง ชีระทองคำ, และสมนึก สกุลหงส์โสภณ. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดูแลเด็กสมองพิการของญาติผู้ดูแลในกรุงเทพมหานคร. *วารสารการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ไทย*, 6(1), 5-18.
- ปรีพร ทองหลวง. (2559). *ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปรีชญาพร ธิสาระ, จุฑามาศ ผลมาก, เพชรลดา สีขาว, และบุษยารัตน์ ศิลปวิทยาพร. (2560). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ในจังหวัดพะเยา. *วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ*, 35(2), 169-176.
- ภกทวี นนทพันธ์. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้เลี้ยงดูเด็ก จังหวัดสงขลา. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*, 1(3), 10-24.
- มณเฑียร มະโนธรรม, พัชรา ก้อยชูสกุล, อารีย์ จอแย, วรัญญา มณีรัตน์, จุฑามาศ เมืองมูล, และสุพรรณวนิชปริญากุล. (2562). ความรู้และพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา*, 14(1), 69-80.
- รฤณ แสงแก้ว, จิตาภา ผูกพันธ์, กนกจันทร์ เข้มนาการ, และวาสนา มาตพรมราช. (2564). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ดูแล. *วารสารพยาบาลสภาวิชาชีพไทย*, 14(2), 152-164.
- วิชัย เอกพลากร. (บ.ก.). (2564). *รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2562-2563*. กรุงเทพฯ: อักษรกราฟิก แอนด์ ดีไซน์.
- ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติกรมอนามัย. (2563). *ระบบสารสนเทศสนับสนุนด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม*. สืบค้นจาก <https://hhdc.anamai.moph.go.th>
- สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนรินทร์. (2561). *คู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด-5 ปี สำหรับผู้ปกครอง*. เชียงใหม่: ผู้แต่ง.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2563). *รายงานตามตัวชี้วัดกระทรวง*. สืบค้นจาก <https://hdcservice.moph.go.th/hdc/main/index.php>
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. (2561). *รายงานการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560*. สืบค้นจาก https://nich.anamai.moph.go.th/web-upload/9x45fd5e87a10707bad447547633b2d76d/m_document/37540/30988/file_download/fb4f63590316599313e9bbd939775ace.pdf
- สุกัญญา สอนสี, ชุณี พงศ์จตุรวิทย์, และนุจรี ไชยมงคล. (2558). พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมการเล่นในบุตรวัยก่อนเรียนและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง. ใน *เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15* (น. 187-198). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- หนึ่งฤทัย เกื้อเอื้อม, ปุณณพัฒน์ ไชยเมธ, และสมเกียรติยศ วรเดช. (2561). สถานการณ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการของเด็กไทยอายุต่ำกว่า 5 ปี: การทบทวนวรรณกรรม. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 5(1), 281-296.

- อกินดา ชัยมานะเดช. (2562). ปัจจัยทางจิตและสังคม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมตามบทบาทของพ่อแม่ เลี้ยงเดี่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารร่วมพฤษ มหาวิทยาลัยเกริก*, 37(1), 33–42.
- อภिरพี เศรษฐรักษ์ ดันเจริญวงศ์, ศรีรัฐ กักดิธินชิต, และญาณวุฒิ เสวตธิติกุล. (2561). พฤติกรรมการใช้หน้าจอของเด็กไทยวัย 0–3 ปี ในเขต กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 6(2), 60–69.
- อจณราพร ปิติพัฒน์, สิริณัฐ โภคพัชญ์เบศ, ชลิดา คำศรีพล, และสมสมร เรืองวรรณ. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการส่งเสริม การเจริญเติบโตและพัฒนาการของผู้ดูแลเด็กวัย เตาะเตะ. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ*, 34(3), 1–10.
- Apidechkul, T., Laingon, O., & Suwannaporn, S. (2016). Inequity in accessing health care service in Thailand in 2015: A case study of the hill tribe people in Mae Fah Luang District, Chiang Rai, Thailand. *Journal of Health Research*, 30(1), 67–71. doi:10.14456/jhr.2016.10
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Daniel, W. W. (1995). *Biostatistics: A foundation for analysis in the health sciences* (6th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Green, L. W., & Kreuter, M. W. (2005). *Health program planning: An educational and ecological approach* (4th ed.). New York: McGraw-Hill.
- House, J. S. (1981). *Work stress and social support*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- United Nations Children's Fund. (2019). *Early childhood development*. Retrieved from <https://www.unicef.org/thailand/th/>
- World Health Organization. (2012). *Developmental difficulties in early childhood: Prevention, early identification, assessment and intervention in low- and middle-income countries: A review*. Retrieved from https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/97942/9789241503549_eng.pdf?sequence=1